

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ

a hazai (FEOR-08) és a nemzetközi (ISCO-08) foglalkozási nomenklatúrák közötti fordítókulcs használatához

A munka világában bekövetkezett változások (a foglalkozási struktúra változása, új tevékenységek keletkezése, régiak megszűnése, egyes foglalkozások tartalmának átalakulása, a technológia fejlődése, stb.) a foglalkozások nemzetközi és nemzeti osztályozásainak felülvizsgálatát tették szükségessé.

A jelenleg hatályos nemzetközi foglalkozási nomenklatúrát – melyet az európai statisztikai hivatalok szervezete, az EUROSTAT is átvett – a 2003-2008 közötti felülvizsgálati folyamat eredményeként fogadta el a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) vezetőtestülete. A korszerűsített rendszer ISCO-08 néven 2011-től került teljes körűen bevezetésre. Ezzel párhuzamosan hajtottuk végre a hazai foglalkozási nomenklatúra (FEOR-93) felülvizsgálatát, melynek eredményeként az új verzió 2011. január 1-én lépett hatályba FEOR-08 néven.

A nemzetközi osztályozás egyik fő célja, hogy modellként szolgáljon a nemzeti foglalkozási osztályozások kialakításához, ami azonban nem jelenti azt, hogy helyettesítheti azokat, mivel a nemzeti munkaerőpiac szerkezetét csak az egyes országok foglalkozási osztályozásai képesek igazán tükrözni. Éppen ezért a FEOR-08 alapelveiben, felépítésében követi az érvényes nemzetközi foglalkozási osztályozás, az ISCO-08 rendszerét, és erőteljesebben harmonizál azzal, mint a FEOR-93 az ISCO-88-cal, de továbbra is megtartja a hazai sajátosságokat.

A FEOR-08 és az ISCO-08 struktúrája közötti különbségek*				
Főcsoportok		Csoportok	Al- csoportok	Foglalkozások
sor száma	megnevezése	száma		
1.	Gazdasági, igazgatási, érdek- képviselői vezetők, törvényhozók	4 (4)	8 (11)	33 (31)
2.	Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	8 (6)	25 (27)	115 (92)
3.	Egyéb, felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	8 (5)	26 (20)	101 (84)
4.	Irodai és ügyviteli (ügyfélkapcsolati) jellegű foglalkozások	2 (4)	6 (8)	26 (29)

5.	Kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások	2 (4)	9 (13)	41 (40)
6.	Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	2 (3)	6 (9)	16 (18)
7.	Ipari és építőipari foglalkozások	6 (5)	14 (14)	73 (66)
8.	Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	4 (3)	12 (14)	50 (40)
9.	Szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások	3 (6)	7 (11)	27 (33)
0.	Fegyveres szervek foglalkozásai	3 (3)	3 (3)	3 (3)
	Összesen	42 (43)	116 (130)	485 (436)

* Zárójelben az ISCO-08-ra vonatkozó adatok

A két nomenklátúra eltérő struktúrája és csoportosítási szempontjai a foglalkozások mindkét rendszerben való azonosításához fordítókulcs alkalmazását teszik szükségessé. A fordítókulcs kialakításánál elsődlegesen a foglalkozások tartalmi egyezőségét vettük figyelembe, vagyis azok definíciói és feladatleírásai alapján végeztük el a megfeleltetést.

Az alábbi táblázatok érzékeltetik, hogy a két nomenklátúra hogyan felel meg egymásnak, vagyis hogy egy FEOR-08 foglalkozás (ami az ellátott feladatok tekintetében nagyon hasonló munkakörök csoportja) hány ISCO-08 foglalkozással feleltethető meg, illetve fordítva, egy ISCO-08 foglalkozás hány FEOR-08 foglalkozással azonosítható.

FEOR-08 → ISCO-08

Megfelelés	Megoszlás (előfordulás)
1-1	91,5 % (444)
1-2	7,0 % (34)
1-3	1,0 % (5)
1-4	0,2 % (1)
1-5	0,2 % (1)
összesen	100,0 % (485)

ISCO-08 → FEOR-08

Megfelelés	Megoszlás (előfordulás)
1-0	2,8 % (12)
1-1	79,8 % (348)
1-2	13,5 % (59)
1-3	2,1 % (9)
1-4	0,9 % (4)
1-5	0,2 % (1)
1-6	0,5 % (2)
1-9	0,2 % (1)
összesen	100,0 % (436)

Mikor alkalmazzuk a fordítókulcsot?

Az adatok nemzetközi szintű összehasonlításához, foglalkozásstatisztikai adatszolgáltatásokhoz szükséges lehet a foglalkozások besorolására mind a hazai, mind a nemzetközi osztályozási rendszerben.

A foglalkozás-osztályozási rendszer alkalmazásának koncepciója, hogy a végzett tevékenységek részletes leírása alapján kell meghatározni az egyes foglalkozásokhoz tartozást, ami segíti a foglalkozáskód minél pontosabb meghatározását. Ez az alábbi linkeken található dokumentumok alapján elvégezhető.

A FEOR-08 foglalkozásainak leírása és a foglalkozásokhoz tartozó munkakörök listája elérhető a KSH honlapján (http://www.ksh.hu/osztalyozasok_feor_menu).

Ugyanezek az információk az ISCO-08-ra vonatkozóan az ILO honlapján található (<http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/isco08/index.htm>).

A fordítókulcsot akkor célszerű alkalmazni, ha az egyik rendszerben már eleve ismert a tevékenység kódja, és a másik rendszerbeni kódra van szükségünk. Mint azt a fenti táblázatok jól mutatják, a két nomenklátúra foglalkozásai jellemzően könnyen azonosíthatók egymással, van azonban néhány szempont, amire a következőkben hívjuk fel a figyelmet.

A fordítókulcs megfelelő alkalmazásához a következő szempontokat kell figyelembe venni:

Egy adott tevékenység besorolása biztonsággal csak a munkaköri szinten történő vizsgálatot követően végezhető el. Az alábbiakban – a teljesség igénye nélkül – felsorolunk néhány lehetséges esetet, melyek segítségül szolgálhatnak a fordítókulcs értelmezéséhez és alkalmazásához.

- Vannak olyan FEOR-08 foglalkozások, amelyek elnevezésükben (leszámítva az ISCO által használt többes számot) és tartalmukban is teljes mértékben megfelelnek az ISCO-08 egy adott foglalkozásának

FEOR-08	ISCO-08
2164 <i>Kémikus</i>	2113 <i>Kémikusok</i>

- Vannak olyan FEOR-08 foglalkozások, melyek elnevezésükben nem, de tartalmukban teljes egészében megfelelnek az ISCO-08 egy adott foglalkozásának

FEOR-08	ISCO-08
7413 <i>Keramikus</i>	7314 <i>Fazekasok és hasonló kézművesek</i>

- Vannak olyan FEOR-08 foglalkozások, melyek tartalmukban döntően megfelelnek, de 1-1 munkakör tekintetében mégis eltérnek az ISCO-08 egy adott foglalkozásától

FEOR-08	ISCO-08
6121 <i>Szarvasmarha-, ló-, sertés-, juhtartó és -tenyésztő</i>	6121 <i>Haszonállat-tenyésztők (kivéve a baromfitenyésztőket) és tejtermelők</i>
DE! Az ISCO-08 6121-be sorolt <i>Kutyatenyésztő</i> munkakör a FEOR-08 6124 <i>Kisállattartó és -tenyésztő</i> foglalkozásba tartozik	

- Vannak olyan FEOR-08 foglalkozások, melyeket több (2 vagy több) ISCO-08 foglalkozásba lehet sorolni.

FEOR-08	ISCO-08
3632 <i>Marketing- és PR-ügymintéző</i>	2431 <i>Reklám- és marketing foglalkozásúak</i>
	2432 <i>PR foglalkozásúak</i>

- Előfordul, hogy több FEOR-08 foglalkozás egy ISCO-08 foglalkozásba tartozik

FEOR-08	ISCO-08
5212 <i>Kozmetikus</i>	5142 <i>Kozmetikusok és hasonló foglalkozásúak</i>
5213 <i>Manikűrös, pedikűrös</i>	

- Vannak olyan ISCO-08 foglalkozások, melyeket egyik FEOR-08 foglalkozással sem lehet megfeleltetni.

FEOR-08	ISCO-08
	1113 <i>Tradicionális helyi vezetők</i>

[A FEOR-08 és az ISCO-08 négy számjegyes rendszere közötti megfeleltetés](#)

[Az ISCO-08 és a FEOR-08 négy számjegyes rendszere közötti megfeleltetés](#)